

Політехнік

З Новим роком!

З Новим роком,
браття милі,
В новім щасті,
в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ї,
В мирі,
з братньою любов'ю,
Відтепер ішов нам час.
Щирій праці Бог допоможе!
Дай вам Боже все,
що гоже!

І. Франко.

Шлях подальшого розвитку університету

Є.І. Сокол, ректор НТУ «ХПІ», член-кореспондент Національної академії наук України, доктор технічних наук, професор.

Напередодні Нового року зазвичай підводять підсумки року, що минає, та накреслюють плани на майбутній. Тому і я вирішив разом із усім колективом університету обговорити наш доробок 2017-го та визначити завдання, які нам належить вирішити в році прийдешньому.

Незважаючи на те, що нинішній рік був далеко не простим, нам вдалося працювати стабільно. Університет витримав два дуже серйозних «потрясіння» — підвищення мінімальної зарплатні до 3200 грн. і суттєве збільшення обсягу комунальних платежів. При цьому нам вдалося обійтися без скорочення чисельності наших співробітників і не змінювати графіка навчального процесу.

Протягом усього року основна увага традиційно приділялася організації навчального процесу. Харківському політехнічному завжди було важко вміти дивитися вперед, вчасно реагувати на вимоги життя, передбачати найновіші тенденції розвитку економіки нашої держави. От і протягом 2016–2017 н. р. в університеті було вжито важливих заходів з метою розширення освітньої діяльності. Це, наприклад, відкриття нової спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» з підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. За іншими рівнями вищої освіти можна навести відкриття підготовки для другого магістерського рівня зі спеціальності 263 «Цивільна безпека».

Ліцензійний обсяг підготовки збільшено з семи спеціальностей за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Це 105 «Прикладна фізика і наноматеріали» (кафедра «Радіоелектроніка», завідувач Є.В. Рогожкін), 123 «Комп'ютерна інженерія» (кафедра «Обчислювальна техніка та програмування», завідувач С.Г. Семенов),

101 «Екологія» (кафедра «Хімічна техніка та промислова екологія», завідувач В.П. Шапоров), 071 «Облік і оподаткування» (кафедра «Економічний аналіз та облік», завідувач О.В. Манойленко), 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (кафедри «Автоматизація технологічних систем та екологічного моніторингу», завідувач М.О. Подустов; «Автоматика та управління в технічних системах», завідувач П.О. Качанов), 161 «Хімічна технологія та інженерія» (кафедри ТОР, ТНР та ІТ факультетів, відповідальні доценти І.В. Сінкевич, С.А. Лещенко).

У 2016–2017 навчальному році вперше пройшли акредитацію та підтвердили відповідність рівня підготовки вимогам стандартів вищої освіти наступні освітні програми спеціальностей. За першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти це 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємство» та 6.170202 «Охорона праці».

За другим (магістерським) рівнем вищої освіти це наступні спеціальності: 8.03050803 «Оподаткування», 8.05010102 «Інформаційні технології проектування», 8.05070206 «Електропобутова техніка», 8.05050310 «Машини і механізми нафтогазових промислів», 8.05010103 «Системне проектування», 8.02030304 «Переклад», 8.05040401 «Видобування нафти і газу», 8.18010010 «Якість, стандар-

тизація та сертифікація», 8.18010016 «Бізнес адміністрування», 8.18010019 «Медіакомунікації». Вдруге підтверджено відповідність вимогам стандартів вищої освіти рівня підготовки за освітньою програмою спеціальності 6.020303 «Філологія».

Серед наших безперечних досягнень у 2016–2017 н. р. ліцензування освітньої діяльності за 38 спеціальностями на першому бакалаврському рівні та за 39 спеціальностями на другому магістерському рівні. Акредитовано також освітні програми 35 спеціальностей на першому бакалаврському рівні та 38 спеціальностей на другому магістерському. Хочу висловити подяку колективам кафедр, які з честю виконали цю величезну роботу.

Порадували нас цього року й студенти. Вони відмінно виступили на всеукраїнському рівні: 42 призових місця посіли вони на Всеукраїнських олімпіадах і 75 — на Всеукраїнських конкурсах наукових робіт.

Слід відзначити наполегливу і успішну роботу колективу університету із забезпечення нового прийому. Нам вдалося стабілізувати обсяг, однак не вдалося домогтися його збільшення. Хотілося б відзначити кафедри, які стабільно виконують план прийому. Це кафедра «Програмна інженерія та інформаційні технології управління ім. професора А.В. Дабагяна (завідувач М.Д. Годлевський), «Видобування нафти, газу та конденсату» (завідувач І.М. Фик), «Автоматизовані електромеханічні системи» (завідувач В.Б. Клепиков), «Геометричне моделювання та комп'ютерна графіка» (завідувач О.В. Шоман). Особливого успіху цього року досягнув економічний факультет, котрий прийняв понад 200 студентів за контрактом. Та при цьому є кафедри, котрі стабільно, вже другий рік поспіль, практично провалюють прийом, їм слід заздалегідь вжити заходів до виправлення ситуації в 2018 році.

Продовження на стор. 2

Перемогли в обласному конкурсі

28 листопада у Палаці студентів НТУ «ХПІ» відбулася урочиста церемонія нагородження переможців XIX обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена», на якій двоє вчених-політехніків отримали нагороди.

У номінації «За шляхетний приклад служіння українському народові» перемогла підполковник Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ» Ганна Володимирівна Каракуркчі — кандидат

технічних наук, начальник науково-дослідної лабораторії (озброєння радіаційного, хімічного, біологічного захисту).

Кращим у номінації «Вчений» став викладач кафедри прикладної математики НТУ «ХПІ», доктор фізикоматематичних наук, професор Юрій Володимирович Міхлін.

Поздоровляємо переможців та бажаємо їм подальших успіхів!

Сертифікат відповідності стандарту ISO 9001:2015

«Системи управління якістю. Вимоги»

отримав НТУ «ХПІ» 29 листопада. Цей документ засвідчує, що послуги в сфері вищої освіти, наукового дослідження та експериментального розробляння, які надаються в ХПІ, відповідають державним вимогам. Цей сертифікат на систему управління якістю, дійсний до 28.11.2020 р., гарантує, що всі процеси в університеті є керованими і перебувають під контролем керівництва. Принципи і вимоги ISO 9001 загальноновизнані у світі, тому наявність цього сертифікату збільшує перспективи Харківського політехнічного щодо встановлення контактів з потенційними грантодавцями та інвесторами.

Отриманню сертифіката передувала перевірка та оцінка системи управління якістю. У вересні 2016 року в ХПІ розпочав свою роботу відділ забезпечення якості освітньої діяльності, що передбачено новим Законом України «Про вищу освіту». Метою його створення було вирішення завдань інформаційно-аналітичного супроводу внутрішнього забезпечення якості освіти в ХПІ, розробка та впровадження системи управління якістю в НТУ «ХПІ» відповідно до вимог державних і міжнародних стандартів.

Нові комп'ютери — подарунок випускника

Аман Гаїпов — випускник кафедри видобутку нафти, газу і конденсату НТУ «ХПІ» — зараз представляє компанію «Інтерунівер». Нещодавно він відвідав рідний університет та подарував п'ять комп'ютерів. Вони вже встановлені в комп'ютерному класі підготовчого відділення для іноземних громадян факультету міжнародної освіти.

«Впевнений, що відкриття класу допоможе в підготовці майбутніх висококваліфікованих фахівців», — підкреслив Аман Гаїпов, дякуючи керівництву і викладачам Політеху. А проректор Геннадій Хрипунов зазначив: «Після закінчення університету найуспішніші з випускників зможуть пройти стажування в компанії «Інтерунівер» і отримати престижну роботу».

Шлях подальшого розвитку університету

Продовження. Початок на стор. 1
Гідними результатами своєї наукової діяльності завершують рік наші викладачі і наукові співробітники. Треба відзначити позитивну тенденцію, що має місце протягом останніх 4 років, щодо збільшення публікацій у наукових журналах, які входять до міжнародних баз даних. Наші науковці опублікували цього року понад 210 статей, порівнюючи з 164 у 2014-му (HMBD Scopus), та близько 130 (Web of Science), тоді як у 2014-му — 85. Загальна кількість наукових публікацій перевищила 3700, в т. ч. за участю студентів 1118. Отримано близько 90 патентів.

Виріс і обсяг наукових робіт, що виконуються за бюджетом — на 7 млн. грн. у порівнянні з минулим 2016 роком. Тепер він складає 25 млн. грн. На 4 млн. збільшився обсяг госпдоговірних досліджень і розробок, на сьогодні він складає понад 10 млн. грн. Цього року політехніками захищено 53 кандидатських та 9 докторських дисертацій. Висловлюю всім, хто їх захистив, а також науковим керівникам щиро вдячний за внесок у розвиток університету.

Отже, я навів лише кілька найпомітніших прикладів нашої успішної праці в 2017 році. Завдяки цій роботі університет зберіг свої позиції в національних та міжнародних рейтингах. Так в ТОП 200 ми займаємо 4 місце, в консолідованому рейтингу 5 місце в Україні, а в міжнародному рейтингу QS World University Rankings 2018–2019 ми серед тисяч вузів світу.

Знаменною подією 2017 року в нашому університеті стало відновлення військовим факультетом статусу Інституту танкових військ НТУ «ХП».

Вінцем цього року став для нас рішучий крок у справі реструктуризації нашого університету. Це крок назустріч сучасним тенденціям розвитку освітнього і наукового процесів. Сьогодні в світовому освітньому просторі відбуваються концептуальні зміни в підходах до організації навчального процесу, і наш університет не може залишатися осторонь цих змін. Завдяки фінансовій та ідеологічній підтримці голови Наглядової ради НТУ «ХП» В.І. Хмельницького нам вдалося зробити перші кроки в цьому напрямку. Створення інститутів та укрупнення факультетів за принципом «одна спеціальність на одному факультеті чи інституті» дозволить зосередити і сконцентрувати навчальний і науковий потенціали для вирішення надскладних завдань із трансформації інженерної освіти та виходу на міжнародний ринок, комерціалізації інтелектуальної власності. Цей крок має залучити додатковий контингент як українських, так і іноземних студентів, а також інвестиції в наукові дослідження.

Тому такий крок не лише не призведе до скорочення наших співробітників усіх категорій, а й, я впевнений, дасть додаткові ресурси для стабілізації фінансового становища університету. При цьому кожен політехнік має чітко усвідомлювати, що ресурси не падають з неба, їх необхідно заробити. Саме цей крок визначає основні напрямки роботи нашого колективу в наступному році.

Зустрічаючи 2018 рік, ми вже сьогодні турбуємося про наступну зміну студентів нашого університету і розпочали активну профорієнтаційну діяльність. Нам треба продовжувати й як серед українських потенціальних абітурієнтів, так і серед іноземних.

Не менш складне завдання стоїть перед науково-дослідною частиною НТУ «ХП». Ми створили Українсько-Турецький науковий центр, мета якого — вихід на світовий ринок послуг із комерціалізації інтелектуальної власності. Нам належить навчитися формувати запити на виконання наукових робіт і вміти виконувати їх якісно і вчасно. Найголовніше — зрозуміти, що робити треба те, чого сьогодні потребує ринок.

Важливішим завданням, яке стоїть перед колективом, є підготовка до підтвердження статусу національного університету в 2019 році. Це справа честі всього колективу, в цьому напрямку необхідно ще багато зробити. І я не сумніваюся в тому, що кожен політехнік — професор, викладач, науковець, студент — докладі всіх зусиль, використає всі свої здібності, таланти до покращення іміджу нашого Харківського політехнічного, до його широкого визнання. Я впевнений, що злагоджена робота колективу принесе свої результати.

Дорогі політехніки! Щиро вітаю вас з новим 2018 роком! Бажаю всьому колективу університету та всім вашим рідним і близьким міцного здоров'я, успіхів у праці, щастя в особистому житті та впевненості в досягненні тих цілей, які ми поставили перед собою!

НАДБАННЯ – 2017

Університетська наука: ростуть обсяги досліджень

Єдність освітньої і наукової діяльності забезпечила НТУ «ХП» вагомі досягнення в підготовці інженерних кадрів та наукових дослідженнях протягом усієї більш як 130-річної історії, високий рейтинг і провідні позиції серед вищих навчальних закладів України та широку популярність у світі.

Дослідницький з 2010 року, наш університет має вагомі наукові здобутки, провадить дослідницьку та інноваційну діяльність, забезпечує інтеграцію освіти і науки з виробничим, бере участь у реалізації міжнародних проектів і програм.

Продовжують зростати обсяги виконуваних наукових досліджень. У 2017 році вчені університету працювали над виконанням 43 держбюджетних робіт, в т. ч. 22 фундаментальних та 21 прикладної роботи на загальну суму близько 25 млн. грн. Ціла низка заходів, які проводились ректоратом та науково-дослідною частиною, дозволила збільшити обсяг держбюджетних НДР на 7 млн. грн. у порівнянні з минулим 2016 роком. Обсяг робіт за господарчими договорами цього року збільшився на 4 млн. грн. і склав понад 10 млн. грн.

У році, що минає, завершена робота з АТ «ХТЗ» зі створення дослідного зразка двопотокової безступінчастої гідро об'ємно-механічної трансмісії (ГОМТ), якою почали комплектувати колісні трактори марки ХТЗ серії 170÷240 (на знімку).

Безступінчаста коробка передач призначена для двигунів потужністю 125–176 кВт (240 к. с.). Вона забезпечує вибір оптимальних, відповідно до агротехнічних вимог і погодних умов, режимів роботи за швидкістю і тяговими зусиллями, знижує витрати пального, полегшує працю тракториста і покращує ергономіку трактора загалом. Середній ККД в інтервалі швидкості від 5 км/год. до 40 км/год. складає 0,82.

Активізувалась робота молодих вчених, які за конкурсом МОН України 2016–2017 років виграли і успішно виконують 3 проекти: к. т. н. Р.В. Зайцев (каф. ФМЕГ), д. т. н. О.О. Ларін (каф. ДПМ), к. т. н. М.М. Ткачук (каф. САПР ТММ), загальна сума проектів становить 715,0 тис. грн.

Почав працювати науковий парк університету. Укладено госпдоговір з ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля на виконання інжинірингових послуг за темою «Методи та засоби

захисту систем та агрегатів стартових комплексів від впливу розрядів блискавки». Обсяг договору терміном на 3 роки — 2,9 млн. грн. До виконання роботи залучені НДПКІ «Молнія» та низка кафедр.

Науковці НТУ «ХП» в конкурсі науково-технічних (експериментальних) розробок за державним замовленням на 2018–2019 роки виборили право на проведення 2 прикладних науково-дослідних робіт. В науковому парку виконується робота «Створення дослідного зразка генератора акустичних сигналів для проведення морської сейсморозвідки» обсягом 556 тис. грн. Науковий керівник — к. фіз.-мат. н. С.П. Мостовий.

Другий проект «Розроблення складу радіаційно- та жаростійкого цементу та бетону на його основі для біологічного захисту» під науковим керівництвом д. т. н. А.М. Корогодської виконується на кафедрі технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей. Обсяг проекту 980 тис. грн.

У рамках наукової школи «Двигунобудування» (науковий керівник професор А.П. Марченко) створено Центр з науково-технічного супроводу, модернізації та розробки двигунів внутрішнього згоряння для бронетехніки України. В роботі Центру беруть участь науковці 11 кафедр спільно з ТОВ «Науковий парк НТУ «ХП».

Сформульована концепція формування характеристик перспективних транспортних енергетичних установок (дизель з безступінчастою трансмісією). Вперше в Україні науково обґрунтовано напрями і методи формування характеристик перспективних танкових енергетичних установок зі збільшеною на 20–50% (до 1500 к. с.) потужністю та водночас із зменшенням ефективних витрат палива на 5–15%. Результати дослідження призначені для впровадження на ДП «Завод ім. Малишева», ДП «ХБД».

У 2017 році продовжують розвиватися взаємовигідні стосунки між НТУ «ХП» та Стамбульським технічним університетом (СТУ, Туреччина) у рамках Договору про співпрацю між університетами.

З 29 листопада по 1 грудня 2017 року наш університет відвідала делегація СТУ з метою проведення переговорів щодо створення науково-технологічного дослідницького координаційного центру

(НТДКЦ) і підписання контракту між університетами щодо проведення спільних наукових досліджень і розробок інноваційних технологій у галузі електроніки та машинобудування.

Цього року на базі високовольтної зали створено міжнародний навчально-науковий центр колективного користування «Високовольтна лабораторія НТУ «ХП». Базові кафедри: «Передавання електричної енергії», «Інженерна електrofізика», «Електроізоляційна та кабельна техніка».

Науковий журнал «Електротехніка та електромеханіка» (відповідальний редактор професор Б.В. Клименко) у 2017 році увійшов до наукометричної бази даних Web of Science, а Вісники НТУ «ХП» «Системний аналіз, керування та інформаційні технології» (відповідальний редактор професор М.Д. Годлевський) та «Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами» (відповідальний редактор професор І.В. Кононенко) — до HMBD Index Scopus.

У наукових журналах, які входять до HMBD Scopus, нашими науковцями опубліковано в 2017-му 210 статей, а до Web of Science — 130. Загальна кількість наукових публікацій перевищила 3700, в т. ч. за участю студентів — 1118.

Вченими НТУ «ХП» підготовлено і проведено 26 міжнародних та 5 всеукраїнських науково-технічних конференцій, в т. ч. 6 студентських та молодих вчених. Співробітників університету у спеціалізованих вчених рада України захистили 9 докторських та 53 кандидатських дисертацій.

Щорічно наш університет бере активну участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. Не став винятком і цей рік. У конкурс взяла участь 172 студенти. Переможцями визнано 73 учасники, серед них: здобули I місце — 22 чол., II — 27 чол., III — 24 чол. Це дозволило нашому вузу зайняти, як і раніше, призове місце серед закладів вищої технічної освіти України.

Р. Кривобок, заступник начальника НДЧ НТУ «ХП».

ПОДІЯ – 2017

Кожен рік робити результативним!

Олександр Заковоротний, Вчений секретар НТУ «ХП», д. т. н., професор кафедри обчислювальної техніки та програмування:

У цьому році я успішно захистив докторську дисертацію. Вона стала підсумком багаторічної підготовчої роботи, яка вмістила не тільки публікації у вітчизняних та закордонних наукових виданнях, але і впровадження розробки на ПАТ «Укрзалізниця», зокрема на дизель-поїздах серії ДЕЛ-02, які експлуатуються на Одеській залізниці. Зазначу, що це була праця колективу лабораторії електронного моделювання, яка успішно продовжує багаторічні традиції наукової школи ХПІ з цього напрямку. Я вдячний своєму науковому консультанту д. т. н., професору Валерію Дмитровичу Дмитренку, з яким почав працювати ще студентом, д. т. н., професору Валентину Івановичу Носкову, який допоміг з підготовкою та впровадженням розробки та д. т. н., професору Сергію Юрійовичу Леонову, який допоміг з отриманням міжнародних відгуків.

Мені приємно, що моя наукова діяльність, а також плідна робота в якості заступника голови Ради молодих вчених нашого університету не залишилася не поміченою, і в лютому наказом ректора мене було призначено Вченим секретарем НТУ «ХП». Це дуже відповідальна та цікава робота, адже кожен, хто приходить до мене зі своєю дисертацією, відкриває для мене щось нове у всіх напрямках наукових шкіл Харківського політеху.

У році, що минає, я був одним з організаторів традиційної Міжнародної наукової конференції «Проблеми інфор-

матики та моделювання», яку вже протягом 17 років проводить наш університет. У 2017-му вона відбулася в Одесі.

Сподіваюся, що 2018 рік принесе не менш цікаві та приємні події. Є багато ідей, які, у зв'язку з реструктуризацією ХПІ, допоможуть адаптувати роботу Вченої ради до нових вимог Міністерства освіти та науки України. Не припиняється й моя робота над отриманням у скорішому майбутньому звання професора. Планую також низку проектів разом із вченими Українського державного університету залізничного транспорту, наприклад, з проректором В.С. Бліндиком та завідувачем кафедри М.М. Бабаєвим, з яким я познайомився при впровадженні результатів моєї докторської дисертації.

У новому році бажаю всім політехнікам щастя та добробуту, а нашим молодим вченим — активніше проявляти себе, втілювати у життя свої ідеї!

Знімок І. Гаєвого.

КОНКУРСИ

Кращі магістерські випускні роботи – 2016

У 2016/2017 навчальному році в НТУ «ХП» проведено університетський конкурс випускних кваліфікаційних робіт магістрів, які були захищені в 2016 році. До складу конкурсної комісії були залучені кращі викладачі університету. На розгляд комісії було надано 86 робіт з 16 факультетів.

У підсумку **1 місце** посіли 16 робіт, представлених з семи факультетів: ТНВ — 2; ЕМБ — 3; ІТ — 2; КН — 2; МТ — 2; ФТ — 3; ТМ — 2.

2 місце зайняли 17 робіт, які розподілені між десятима факультетами: ТНВ — 1; Е — 1; ТМ — 1; АП — 2; ЕМ — 1; ЕМБ — 2; ІТ — 4; КІТ — 2; НТ — 1; МТ — 2.

3 місце посіли 27 робіт, які розподілені між тринадцятьма факультетами: ЕІМ — 1; БФ — 1; Е — 3; ЕК — 3; ЕМ — 6; ЕМБ — 1; ІТ — 1; ТМ — 2; МТ — 1; МШ — 5; О — 1; І — 1; КІТ — 1.

Призові місця розподілено між переможцями таким чином:

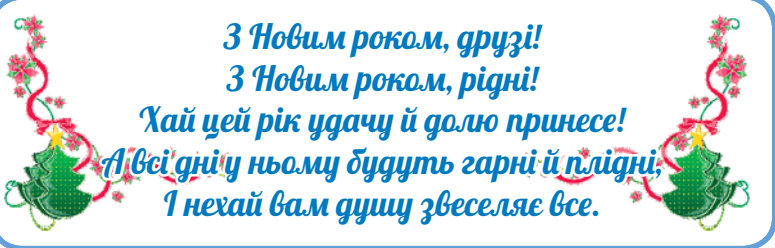
1 місце присуджено: Євгенію Сакуну (ЕМБ-50бм), Максиму Булавину (ЕМБ-40ам), Ксенії Савченко (ЕМБ-40ам), Алевтині Переврзевій (ІТ-30б), Сергію Кушинському (ІТ-30а), Альоні Йовбак (МТ-20ам), Дар'ї Бабець (МТ-30бм), Марії Приаткіній (Н-30м), Анастасії Єпіфановій (Н-20м), Володимирі Несвітайлу (ТМ-40бм), Ігорю Шульзі (ТМ-40ам), Дмитру Гарбузу (ФТ-10м), Григорію Чунішину (ФТ-20м), Ганні Ростовій (ФТ-10м), Ользі Омеляненко (КН-50бм), Юлії Потапенко (КН-50гм).

2 місце присуджено:

Олені Хіхло (АП-40), Тетяні Манько (БФ-11бм), Микиті Тригубу (Е-20м), Анатолію Яровому (ЕМ-20бм), Андрію Трофімову (ЕМБ-20ам), Анастасії Лікаревич (ЕМБ-50бм), Володимирі Пилипенку (НТ-50м), Аліні Грубнік (ІТ-10б), Миколі Порохні (ІТ-20б), Вероніці Релей (ІТ-40м), Максиму Хохлову (ІТ-40м), Георгію Мумладзе (КІТ-30м), Дмитру Глачеву (КІТ-20м), Тетяні Єгоренко (МТ-20ам), Євгенію Думі (МТ-30ам), Марині Османовій (Н-40м), Вадиму Дизи (ТМ-71бм).

3 місце присуджено: Володимирі Гасаю (БФ-11бм), Наталії Дробасі (ЕІМ-21м), Сергію Плахотіну (Е-50), Анні Пономарьовій (Е-41м), Олександрі Шарку (Е-10м), Анні Флорі (ЕК-50б), Ксенії Флорі (ЕК-50б), Олені Тімченко (ЕК-40бм), Вадиму Дягилеву (ЕМ-10ам), Юлії Олексенко (ЕМ-60м), Віктору Кузінку (ЕМ-90ам), Марії Костровій (ЕМ-60м), Віталію Чорньєнському (ЕМ-50бм), Олександрі Півненку (ЕМ-20бм), Олегу Кошовому (ЕМБ-10бм), Маргариті Ткачовій (І-10а), Аліні Канівцеві (ІТ-50а), Олександрі Романченко (КІТ-80), Анастасії Корнійчук (МТ-41м), Максиму Нікляеву (МШ-20м), Максиму Тироусу (МШ-10в), Олексію Смілову (МШ-40ам), Ірині Горіздри (МШ-10ам), Михайлу Ментешині (МШ-50), Дар'ї Вовк (О-50б), Валерію Войтенку (ТМ-50), Руслану Власенку (ТМ-20ам).

Вітаємо студентів та їх наукових керівників з досягнутими результатами та бажаємо подальших успіхів!

У новий рік із численними перемогами

Ні для кого не таємниця, що останнім часом факультет комп'ютерних та інформаційних технологій (КИТ) — один із найбільших за чисельністю студентів у нашому університеті. А ще він відомий тим, що тут навчається багато успішних студентів. Староста групи Денис Волошин (КИТ-22) навчається на 6 курсі за спеціалізацією «Системне програмування» на кафедрі обчислювальної техніки та програмування (ОТП).

Сумлінний студент, він у 2016–2017 н. р. отримував стипендію Вченої ради НТУ «ХПІ», а в цьому році за значні наукові досягнення був номінований на отримання іменної стипендії МОНУ ім. О.С. Масельського.

Окрім успішного відмінного навчання протягом усіх курсів хлопець бере участь у міжнародних студентських олімпіадах. Так, у 2015 р. Денис посів 3 місце у Міжнародній студентській олімпіаді IT-UNIVERSE, основною метою якої є поєднання зусиль бізнесу, освіти та соціально активних IT-спілок задля підвищення якості системи підготовки молодих IT-спеціалістів та підтримки активної і талановитої молоді. А у фіналі IT-UNIVERSE — 2017 Денис Волошин виборов 2 місце!

Він досконало вивчає не тільки спеціальні дисципліни, а й систематично поповнює свої знання з інших. Підтвердження того — успішна участь у студентських олімпіадах з фізики, філософії та інформаційних технологій у 2014 та 2015 роках. За відмінні результати та участь у конференціях із фізики він був нагороджений грамотою й грошовою премією.

У 2016 році Денис брав участь у івенті Interpipe TechFest, що проходив у м. Дніпро. Interpipe TechFest —

це відомий майданчик для популяризації інженерії, точних і природничих наук, сучасних технологій. Ця програма спрямована на підвищення інтересу молоді до цих наук та навчання в цілому, а також стимулювання усвідомленого вибору технічної професії. Команда, до складу якої входив Денис Волошин, завоювала у непростій боротьбі відразу 2 призових місця — перше та друге! Перше місце було надане за роботу Robo race & Robosumo, а друге — за унікальну розробку друку на сферичних поверхнях. Організаторів виставки при Interpipe TechFest настільки вразила робота команди ХПІ, що вони взяли інтерв'ю у переможців, та ця інформація увійшла до новин каналу 1+1!!!

Рік, що минає, був дуже успішним для Дениса. Він відзначився кількома перемогами: 3 місце в олімпіаді з робототехніки у м. Києві, 2 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Системне програмування», 3 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді «Системи штучного інтелекту» тощо.

Денис вдячний рідній кафедрі за знання, які він тут отримав. У вільний від навчання час студент сприяє розвитку кафедри ОТП, розробляючи цифрові пристрої — шолом віртуальної реальності, проектування верстатів із ЧПУ, проектування роботів для участі команд ХПІ у міжнародних змаганнях тощо. Цікавиться спортом, програмуванням, робототехнікою та філософією країн світу. Денис має численні наукові публікації та рекомендований до вступу в аспірантуру.

Підготувала З. Мельник.

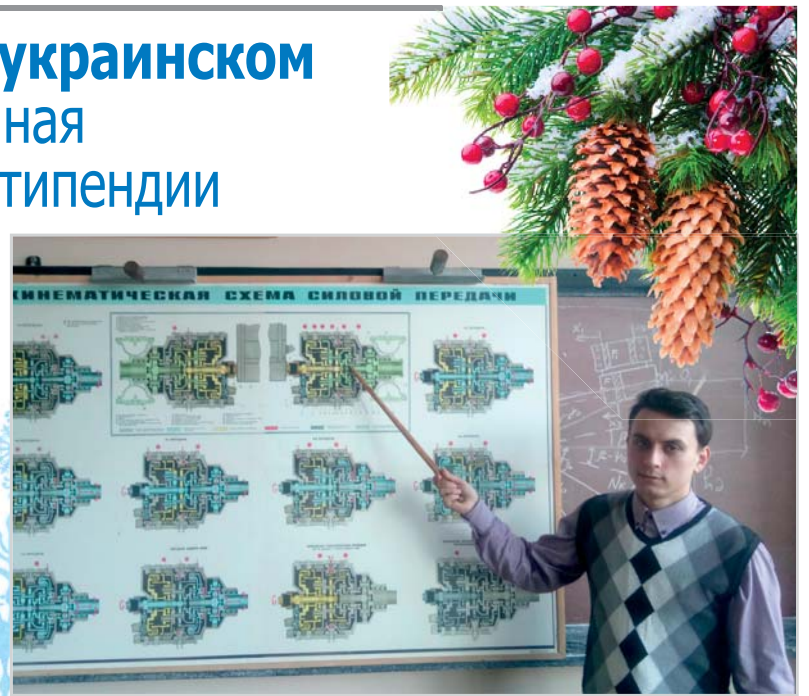
Победа во Всеукраинском конкурсе, именная и повышенная стипендии

Вадим Карпов, студент 6 курса кафедры информационных технологий и систем колесных и гусеничных машин им. А.А. Морозова ТМ факультета:

«В этом году я стал победителем Всеукраинского конкурса научных студенческих работ в направлении «Техника». Моя работа была посвящена разработке редуктора для концептуального бронетранспортера с электротрансмиссией.

На 4 курсе я с удовольствием изучал основные дисциплины по специальности «Транспортные средства высокой проходимости». Это и стало залогом моего успешного участия в конкурсе. Я благодарен своему научному руководителю, заведующему кафедрой информационных технологий и систем колесных и гусеничных машин им. А.А. Морозова профессору Д.О. Волонцевичу за поддержку и подготовку к столь ответственному испытанию!

Мне приятно, что мои старания и интерес к учебе были отмечены также стипендией Харьковского

городского головы и повышенной академической стипендией. Сейчас я готовлюсь к участию в конкурсе в следующем году. В 2018-м я хотел бы поступить в аспирантуру и продолжить научные исследования.

Кроме учебы этот год был насыщен новыми знакомствами с интересными

людьми в аудиториях — преподавателями и студентами, в спорткомплексе, в общежитии нашего Политеха.

Искренне желаю всем студентам-политехникам в 2018 году интересной учебы, легкой сессии и дальнейшей любимой работы по специальности!»

ДИНАСТИЯ

«Моя семья многим обязана ХПИ»

Денис Давыдов (ИТ-17) в этом году поступил на факультет интегрированных технологий и химической техники на кафедру химической техники и промышленной экологии. Первокурсник поделился с газетой «Политехник» своими первыми впечатлениями о ХПИ, рассказал о своей семье и немного о планах на будущее...

«И я сам, и все мои родные мечтали, чтобы я учился в ХПИ и именно на этой кафедре! — рассказывает Денис. — Раньше она называлась «Машины и аппараты химических производств». В свое время эту кафедру окончили мои дед и отец.

Дедушка Леонид Аршаевич Давыдов учился в Харьковском политехническом институте с 1969 по 1974 гг. А отец Валерий Леонидович Давыдов стал студентом Харьковского политеха в 1988 году. Всю жизнь они работают по специальности в Кременчугском специализированном управлении №17. Дедушка несколько лет назад был избран председателем наблюдательного совета этого Управления, где работает и сегодня. А папа пришел работать в Управление в 1994 году, был мастером, потом главным инженером... В 2010 г. избран председателем правления ЧАО «Кременчугское специализированное управление №17».

Денис с большим уважением говорит о своей семье и о Политехе, рассказы о котором он слышал всю свою сознательную жизнь!

«Моя семья многим обязана ХПИ, — говорит Денис. — И мой папа, и дедушка вспоминают институт с особым теплом, ведь здесь проходили их счастливые студенческие годы! С самого детства ХПИ был, можно сказать, рядом со мной... Я много раз слышал историю, как мой дедушка встретил здесь свою супругу — мою бабушку Людмилу Михайловну, ко-

торая тогда досконально изучала химические науки!!! Мой папа поддерживает отношения со всеми друзьями своих студенческих лет, они очень крепко дружат, постоянно общаются, ежегодно организуют встречи, хотя это вовсе непросто, поскольку многие из его товарищей живут в разных городах...

Я в этом году окончил Кременчугский лицей №4 с физико-математическим уклоном. Учился хорошо, с удовольствием, любимыми моими предметами были математика, физика и английский язык!

Очень рад, что стал студентом одного из лучших технических вузов Украины! Моя специальность «Отраслевое машиностроение», а такие специалисты нужны на самых разных предприятиях химической, пищевой

и перерабатывающей промышленности. В будущем, я уверен, смогу найти хорошую работу. Сейчас хочется учиться хорошо, оправдать надежды моих близких, выйти на повышенную стипендию! Для этого у меня есть все возможности. У нас сформировалась хорошая группа из 15 человек: 6 девушек и 9 юношей. Все учатся с увлечением, на занятиях царит доброжелательная, рабочая атмосфера. Очень интересно на всех лекциях и практических занятиях, мы уже сейчас много узнаем о пищевой промышленности в нашей стране!»

Беседовала П. Николенко.

На снимке: Денис Давыдов с дедушкой и отцом — все политехники.

КАФЕДРА

Сотрудничаем с производителями

стов коксохимического профиля, поэтому руководство КХП ПАО «АрселорМиттал Кривой Рог» высказало заинтересованность в дальнейшем сотрудничестве.

Д. Мирошниченко, зав. кафедрой ТПНГ и ТТ.

На снимке (слева направо): заведующий кафедрой ТПНГ и ТТ д. т. н. Д.В. Мирошниченко и доцент кафедры, к. т. н. И.В. Шульга на фоне коксовой батареи №6.

Ще у другій половині 20-го століття у середовищі фахівців, які професійно займалися охороною праці на виробництві, виникло розуміння того, що спеціалістів для відповідних відділів слід готувати системно у вищих навчальних закладах. Проте реалізувати цю ідею на теренах України вдалось лише після здобуття незалежності. В НТУ «ХПІ» підготовка фахівців за напрямком «Охорона праці» (з 2016 р. — «Цивільна безпека») ведеться з 2013 року на кафедрі «Охорона праці та навколишнього середовища» механіко-технологічного факультету.

Важливим для професійного становлення майбутніх фахівців є не тільки оволодіння теоретичними знаннями з обраної спеціальності, але і закріплення їх на практиці. Саме з цією метою 9 листопада в рамках вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» першокурсники гр. МТ-57 разом з керівником групи ст. викладачем Г.М. Панчевою, заст. декана МТ факультету, доцентами О.Я. Пітаком, Є.В. Ящеріциним та ст. викладачем О.В. Толстоусовою побували на заводі «Корум Світло шахтаря». Це підприємство спеціалізується на виготовленні обладнання для видобутку корисних копалин. Це, зокрема, шахтові конвеєри, індивідуальні шахтарські ліхтарі та ін. устаткування. На прохідній заводу нас зустріла спеціальні служби оцінки та навчання

Підприємство — вступ до спеціальності

департаменту управління персоналом Т.М. Мосцова, яка провела нас до відділу «Охорона праці». Там нам показали фільм про історію, асортимент продукції та структуру заводу. А потім С.Л. Приходько, випускник нашого факультету 1986 року спеціальності «Обробка металів тиском», провів вступний інструктаж з охорони праці під час перебування на підприємстві. Після цього нам видали захисні каски, та ми у супроводі керівника відділу «Охорона праці» В.Б. Боцило відвідали металообробний, ливарний, термічний, ковальсько-пресовий цехи підприємства, а також відділ підготовки виробничого персоналу.

Особливе враження на викладачів та студентів справили термічний цех, де нас супроводжував та відповідав на запитання заступник керівника цеху Є.С. Халявкін. Там ми спостерігали роботу термічних печей, де відбувається процес газової цементації (насичення поверхні сталевих деталей вуглецем) у середовищі ендотермічної атмосфери, оглянули шахтні відпускні печі та обладнання для інших видів термічної обробки металів (загартування, нормалізації та відпалу), а також контрольно-вимірювальні прилади для

контролю параметрів технологічних процесів у вищезгаданому обладнанні.

Екскурсія справила сильне враження на студентів та викладачів, хоча носила ознайомчий характер. Студенти уяснили для себе, що собою являють потенційно небезпечні місця роботи персоналу та ризики травматизму у професійній захаруванні, їм вдалось відчувати всю відповідальність роботи інспекторів з охорони праці. Ось які враження ми почули від студентів:

Тетяна Давиденко: «Незабутні враження справили на мене цей величезний завод! Нас супроводжували прекрасні співробітники, що добре знають свою справу. Інформація була подана в доступній формі. Можу сказати, що обрала для себе дуже цікаву спеціальність та планую стати кваліфікованим спеціалістом».

Павло Євжецький: «Ми зрозуміли, що на виробництві для нас, майбутніх інженерів з охорони праці, дуже багато роботи. Інженеру треба досконало розуміти виробничі процеси, щоб ставити вимоги до працівників».

Завідувач кафедри «Охорона праці та навколишнього середовища» професор В.В. Бе-

резуцький, викладачі та студенти групи МТ-57 висловлюють щире подяку за сприяння в організації та проведенні екскурсії керівництву заводу «Корум Світло шахтаря» та особисто Т.М. Мосцові.

Доцент Є.В. Ящеріцин, ст. викладач Г.М. Панчева, кафедра «Охорона праці та навколишнього середовища».

На знімку: студенти у термічному цеху знайомляться з будовою шахтної печі.

Із золотого фонду університету

21 грудня відзначає своє 80-річчя та 55 річницю науково-педагогічної праці завідувач кафедри технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей, професор, доктор технічних наук, академік Української технологічної академії, Заслужений працівник освіти України Михайло Іванович Рищенко. Це одна з особистостей, що складають золотий фонд нашого університету. Випускник ХПІ, він здобув і виробничий досвід, і в рідному вузі пройшов славний трудовий шлях від асистента до завідувача кафедри, декана факультету, який він очолював протягом 16 років.

Професор М.І. Рищенко відомий в Україні і за її межами вчений у галузі тугоплавких неметалевих і силікатних матеріалів, автор численних наукових праць. Він виховав не одне покоління фахівців, а на очолюваній ним кафедрі 12 науковців захистили докторські та понад 50 — кандидатські дисертації. 24 кандидати та 3 доктори наук із цього числа отримали путівку в науку під безпосереднім керівництвом Михайла Івановича.

Талант педагога і організатора науки, активна громадянська позиція, повага та турбота про людей — ці якості ювіляра здобули йому високий авторитет серед колег, любов студентів. Діяльність професора Михайла Івановича Рищенка є зразком служіння ідеалам Освіти, державного підходу до вирішення проблем вищої освіти, виховання молоді. Він неодноразово виїздив на стажування та ділові зустрічі з викладачами та фахівцями універ-

ситетів Італії, Германії, Чехії, Австрії, Румунії, Китаю.

Трудова діяльність М.І. Рищенка відзначена багатьма нагородами, серед яких медалі «За трудову доблесть», «Відмінник освіти України», а також Грамота Верховної Ради України «За заслуги перед українським народом» та ін. Ці відзнаки — об'єктивна оцінка невтомної, творчої, плідної діяльності ювіляра.

Шановний Михайле Івановичу! Гаряче вітаючи з ювілеєм, зичимо Вам міцного здоров'я, справжньої насолоди від Вашої творчої праці, подальших успіхів! Нехай Вам завжди посміхається доля, хай будуть здорові і щасливі Ваші близькі, а зроблене для людей добро повернеться сторицею!

Нехай ще довгі-довгі роки супроводжують Вас творче натхнення, великі мета і завдання, які Ви ставите перед собою в житті!

Ректорат НТУ «ХПІ», факультет ТНР, кафедра технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей, редакція газети «Політехнік».

Политехники посетили Международный авиасалон Ле Бурже

В сотню украинских студентов, которые в июне этого года посетили Paris Air Show 2017 Le Bourget, вошли Маргарита Верхолец (СГТ-346) и Антон Гулый (ЭМ-22с). Ребята одержали победу в масштабном всеукраинском образовательном проекте «Авиатор 2017», который стартовал в октябре 2016-го и длился полгода. В нем приняли участие 6500 студентов из 44 высших учебных заведений и колледжей Украины. Конкурсанты преодолели пять этапов, среди которых были тесты по теории и истории авиации, точных наук и авиационного английского, а также креативные задания от членов жюри — разработка бизнес-плана и презентация собственного инвестиционного проекта.

Крупнейший мировой авиафорум Ле Бурже — место встречи ключевых игроков мирового авиапрома. Здесь демонстрируются последние технологические новинки, заключаются крупные сделки, встречаются деловые партнеры. В этом году выставку посетили 140000 человек и 200 официальных делегаций. Победители конкурса увидели почти 2500 экспонатов и 130 самолетов всех типов и назначений.

Проект «Авиатор» существует уже 6 лет. Этому способствует Благотворительный Фонд Бориса Колесникова. Студенты технических специальностей ежегодно получают шанс посетить лучшие мировые форумы для авиационщиков. Полученный опыт молодежи применяется при написании дипломных работ, поиске работы, разработке собственных инвестиционных проектов.

«Мечта побывать на авиасалоне Ле Бурже появилась у меня, как только я узнала о конкурсе! — рассказывает Маргарита Верхолец. — Тематика была мне близка и интересна, может быть потому, что мой дедушка, Владимир Николаевич Соловьев, летчик-истребитель! Предстоял долгий путь: с ноября 2016-го по апрель 2017-го... Победа, как часто это бывает в жизни, была неожиданной! И вот я в Париже! Больше всего поразила размах мероприятия! В первый день мы рассматривали новинки авиастроения, с трепетом прикоснулись к Боннгу 737 MAX!!! Невероятно впечатлило шоу с фигурами высшего пилотажа!... Мы посетили лабораторию новинок Paris Air Lab, где презентовали свои разработки и известные бренды, и новинки, побывали на встречах с представителями разных фирм из Украины, Испании, Японии! Каждую минуту мы узнавали для себя что-то новое... Навсегда в нашей памяти останется прогулка по изумительной французской столице, знакомство с достопримечательностями Парижа.

Мы увидели Триумфальную арку, Эйфелеву башню, Лувр, Елисейские поля, побывали в Диснейленде, сделали много ярких фото!

Я уверена, что в будущем мне очень пригодится опыт участия в таком престижном конкурсе. Моя специальность «Прикладная лингвистика», в научной работе бакалавра под руководством заведующей кафедрой, известного ученого, д. т. н., профессора Натальи Валерьевны Шароновой я занимаюсь созданием программы, которая позволит извлекать и обрабатывать фактографическую информацию в текстовых ресурсах новостей. Я считаю, что это здорово — быть классным программистом со знанием нескольких иностранных языков!»

В честь Международного дня студента ректор НТУ «ХПІ» Е.И. Сокол вручил Антону Гулому диплом лучшего участника научно-исследовательской работы. Круглый отличник, Антон на 3 курсе был стипендиатом Ученого совета НТУ «ХПІ». Сейчас он под руководством д. т. н., лауреата Государственной премии Украины в области науки и техники, профессора кафедры турбиностроения Анатолия Владимировича Бойко

готовит к защите диплом специалиста, посвященный расчету и модернизации паровой турбины, и мечтает работать по специальности.

«Авиасалон впечатлил меня множеством павильонов с современными авиационными и космическими разработками! — рассказывает Антон. — Я с огромным интересом рассматривал макеты газовых турбин, причем точность их изготовления просто поражала! Это были работающие модели газовых турбин! Очень интересно было узнать об использовании современных материалов, например, сверхпрочных пластмасс и различных сплавов титана, в создании конструкций самолетов... Также поразили выставочные системы 3D-печати металлом и их широкое применение. Мы посетили павильоны и стенды гигантов мирового авиастроения, таких как Airbus, Boeing, Bombardier, Embraer, Dassault и другие, увидели дебютантов нынешнего Ле Бурже — 787-10 Dreamliner, Airbus 350-1000, Boeing 737 MAX и среднемагистральный грузовой самолет 132D от украинского ГП «Антонов».

Беседовала П. Николенько.

Диплом Международного топливного конгресса

Алай Кассар (Alaa Kassar) студент кафедры добычи нефти, газа и конденсата из группы О-63вм приехал учиться в Украину из Ливана. В октябре нынешнего года он принял участие в Международном топливном конгрессе 2017 г. (International Fuel Congress) Комитета нефтегазовых инженеров SPE (Society of Petroleum Engineers) при Ивано-Франковском национальном техническом университете нефти и газа. Здесь Алай представил свою первую научную работу на тему «Увеличение срока эксплуатации истощенных месторождений», которую выполнил под руководством доцента кафедры добычи нефти, газа и конденсата Михаила Ивановича Братаха. Работа была награждена дипломом III степени.

На снимке слева направо: Алай Касар и Дарси Спеди, президент Общества инженеров нефтегазовой промышленности SPE 2018.

Письмо из Харбина

Алексей Шевцов (на снимке второй справа), выпускник кафедры технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей 2017 года:

«В этом году, благодаря родному деканату и факультету международного образования НТУ «ХПІ», я получил долгожданный полный грант Правительства Китайской народной республики на 4-летнее бесплатное обучение в аспирантуре Харбинского политехнического университета.

Программа включает в себя также бесплатное проживание и достаточно высокую стипендию. Сейчас я изучаю китайский язык на подфоне. И хотя это нелегко, но очень интересно!

Сегодня Харбинский институт технологий, основанный в 1920 году, — мультидисциплинарный вуз и исследовательский институт, охватывающий технические, естественные, управленческие, гуманитарные и юридические области науки. Он входит в состав Лиги университетов С9 (девять самых элитных университетов Китая). В соответствии с рейтингом US News университет входит в 10 лучших инженерных вузов мира. Здесь обучается около 25 тысяч студентов.

Во время учебы в ХПИ я участвовал в общественной жизни вуза — возглавлял профбюро своего факультета, жилищно-бытовую комиссию, был заместителем председателя ППОС. Здесь я приобрел неоценимый опыт и знания, которые мне уже не раз пригодились. Это были прекрасные студенческие годы, которые я никогда не забуду!»

Стартап ХПІ отримав приз «Найкращий проект» на Ярмарку стартапів

Студенти другого курсу Михайло Грошевий (І-266) та Олександр Скорняков (І-26а) під керівництвом доцента кафедри комп'ютерного моделювання процесів та систем Марії Володимирівни Некрасової представляли стартап «Smart Quadcopter: гібридний квадрокоптер для автоматичного моніторингу, доставки вантажів та контролю безпеки й охорони технічних об'єктів». Стартап НТУ «ХПІ» отримав приз «Найкращий проект»!

6 грудня 2017 року в Харкові відбувся Ярмарок стартапів. Тут найкрупніші вищі навчальні заклади міста та окремі команди розробників презентували свої проекти потенційним інвесторам. Після презентацій учасники ярмарку взяли участь в обговоренні проектів, були організовані й переговори з представниками бізнесу.

Над проектом Smart Quadcopter працюють студенти та співробітники кафедри комп'ютерного моделювання процесів та систем спільно зі співробітниками кафедри промислової та біомедицинської електроніки і кафедри менедж-

менту зовнішньоекономічної діяльності і фінансів (керівник проекту професор Є.І. Сокол).

Розроблений Smart Quadcopter призначений для галузей безпеки і охорони, сільськогосподарства і доставки вантажів, його технічні характеристики суттєво перевершують аналогічні в безпілотних літальних апаратах (БПЛА). Останні в більшості своїй не можуть працювати в повітрі більше 20–30 хв. та в автономному режимі, відправити вантаж вагою більш ніж 0.2 кг. Для розробленого ж нами БПЛА створено бортову навігаційну систему і контрольно-вимірювальне обладнання. Smart Quadcopter призначено для автоматичного моніторингу та сканування технічних об'єктів, у тому числі ліній електропередач, нафтогазопроводів та сховищ; доставки в важкодоступну точку малогабаритних вантажів; спостереження об'єктів, що охороняються; хімічної і біологічної обробки сільськогосподарських угідь.

За результатами ярмарку всі проекти будуть об'єднані в збірку і розміщені на сайті управління інвестиційного розвитку та іміджевих проектів, а також представлені потенційним українським та закордонним інвесторам.

В. Метельов.

Традиція, що зародилася в 2017-му

Вперше за роки існування факультету міжнародної освіти на кафедрі природничих наук зародилася нова традиція — привітання студентів з національними святами.

Наша кафедра вже провела святкування Національного дня Туреччини, Марокко і Лівану. Турецьких студентів привітав ректор Е. І. Велієв, а студентів з Лівану — помічник ректора Ша-

хін Іссам. Студенти із вдячністю приймають поздоровлення від керівництва і викладачів. Вражає звучити у їх виконанні національний гімн.

Сподіваємося, що такі свята й надалі будуть приносити багато позитивних емоцій студентам.

Кафедра природничих наук ФМО НТУ «ХПІ».

И новый год, и новый юбилей!..

Приближается новый год, и каждый по-своему готовится к его встрече: о чем-то мечтает, загадывает желания и неизменно верит в лучшее! Наш славный Дворец студентов (ДС) тоже готовится к празднику! Его двери всегда открыты для молодежи — энергичной, творческой, целеустремленной, бесстрашной и креативной, любящей музыку, танцы, песни и сцену!!! Наш ДС — это 20 творческих коллективов и клубов по интересам! 7 из них носят высокое звание «Народный художественный коллектив Украины». Это Народные аматорские коллективы профсоюзов Украины — ансамбль скрипачей «Экспромт», Камерный оркестр «Crescendo», эстрадный коллектив «SM band», ансамбль народного танца «Украина». Народные художественные коллективы Украины — камерный хор имени А. Петросяна, вокал шоу-бэнд «Сузір'я», а также ансамбль балетного и современного танца «Триумф».

Наш ДС — это такие замечательные коллективы как: хит-театр «Мой проект», ансамбль баянистов-аккордеонистов «Полифония», ансамбль народных инструментов «Отакої»; центр «Арт-интернешнл Единство». Это хореографические ансамбли: клуб акробатического рок-н-ролла «Сенат», ансамбль балетного танца «Ника» и хореографический коллектив, где становятся танцорами не только студенты, а даже молодые ученые! Это театр «Политехник», СТЭМ «Абзац», а еще цирковая студия «Бенефис» и команды КВН!!!

И все эти коллективы — это почти 800 участников, около 150 ярких мероприятий в год и 80 тысяч зрителей!

Наступающий 2018 год непростой для ДСовцев и для всех политехников. Это 55-й пре-

красный Юбилейный год! 13 марта в далеком 1963 году состоялась официальная церемония открытия Дворца студентов, как составной части сложного комплекса, имя которому Харьковский политехнический институт.

Итак, 2018-й обещает быть очень насыщенным для ДС. Концерты и праздничные вечера, балы магистров и Дни открытых дверей, фестивали юмора и вечера КВН, Дни факультетов и конкурсы красоты! А еще целый месяц с 13 марта по 12 апреля 2018 года во Дворце студентов будет проходить фестиваль, посвященный его юбилею! В эти дни здесь будет царить особая атмосфера! Коллективы Дворца представят свои блистательные программы и творческие отчеты! Это будет не просто ярко, это будет феерично!

Сейчас готовится к изданию книга о Дворце под лирическим и завораживающим названием «Дом, где зажигаются сердца». Во время юбилейного фестиваля на сцене, словно листая страницы этой уникальной и удивительной летописи, будут появляться персоналии, выдающиеся личности, корифеи Дворца — руководители коллективов прошлых лет, немеркнущие звезды самодельности, те, кто создавал ДС и его мировую известность, кто отдавал ему свое сердце, те, кого помнят и любят разные поколения ДСовцев и те, кто продолжает их прекрасные традиции сегодня!

Дорогие политехники! Мы поздравляем вас с наступающим Новым годом! Мы желаем вам большого счастья и творческого долголетия! Мы всегда с вами и всегда рады вам! Приходите в наш ДС!!!

Подготовила П. Николенко.

Ансамбль «Україна» — переможець конкурсу у Львові!

Це, безперечно, були неймовірні вихідні! Львів — місто, побудоване з любов'ю та гармонією, істинно європейським шармом і дивно тонким розумінням краси. Тут завжди панують особливі настрої і стиль, які відбиваються на всьому: назвах невеличких магазинчиків і кафе, вишуканих фасадах будівель, красивих і оригінально оформлених вітринах, інтер'єрах історичних будівель у центральній частині міста.

Тут, у одному з найпрекрасніших міст Європи, 17–19 листопада відбувся Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Golden Lion». Ще 16 листопада НТУ «ХПІ» відзначав Міжнародний день студента великим святковим концертом, у якому ансамбль «Україна» також брав участь, а наступного дня артисти ансамблю вже готувались до гастролей.

Одразу після дороги ми вирушили на місце проведення конкурсу. Нас зустрічали колективи з різних кутків України — хореографічні, вокальні, театральні. Завітав також колектив з Мінська (Республіка Біларусь). За лаштунками відбувалося щось неймовірне — розмаїття яскравих народних костюмів, репетиції учасників, лунали музика та оголошення оцінок журі

для конкурсантів. Ми ще не встигли відпочити після довгої дороги, поселилися до свого хостелу, наші валізи стояли у гримерці, але всі ми розуміли, що єдині представимо місто Харків на цьому конкурсі, і повинні показати, як танцює харківський Політех.

І ось звучать перші ноти нашого «Гопака»! Артисти ансамблю танцювали «на одному подиху»! А після виступу ми разом стисли долоні в очікуванні оцінок. Журі одногласно поставило нам найвищі бали та повідомило, що ми проходимо до Гала-концерту!

До наступного виступу та оголошення результатів у нас залишалося півтори години. Мабуть, не кожен зміг би опанувати себе у такій ситуації, коли одразу з поїзда слід їхати на конкурс, показати кращі результати та ще й відкривати Гала-концерт, але це не про студентів НТУ «ХПІ». Тож ми були втомлені, але налаштовані на перемогу!

В той день Ансамбль народного танцю «Україна» Палацу студентів НТУ «ХПІ» став Лауреатом I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу у номінації «Народна хореографія» та показав усій країні, як танцює наш Політех!

Наступного дня артисти вирушили знайомитися з чарівним містом Лева.

Історичний центр Львова на сьогоднішній день є історико-архітектурним заповідником і об'єктом світової культурної спадщини ЮНЕСКО. Львів нагадує музей під відкритим небом, в якому розміщується більше 2000 історичних, архітектурних та культурних пам'яток. У місті переплелися численні культури та архітектурні стилі, людські долі та історії великих людей. Ці вихідні були дуже насиченими, та головне, що артисти ансамблю «Україна» поверталися додому задоволені і, як і обіцяли, з перемогою!

Катерина Смирнова,
художній керівник ансамблю.

На знімку: артисти ансамблю «Україна» біля Львівського національного академічного театру опери та балету.

ПЕРВОКУРСНИКИ

Театр — это и мечта, и невероятное счастье!

Выпускница харьковской гимназии №23 Антуанелла Адамкевич (БФ-276) получила не только отличный аттестат, но и Deutsches Sprachdiplom Stufe II (B2/C1), что свидетельствует об отличном знании немецкого языка. А еще она неплохо владеет английским и французским! Это, безусловно, пригодится ей в будущем. В ХПИ девушку мечтает в совершенстве освоить специальность «Менеджмент внешнеэкономической деятельности», а еще у студентов факультета «Бизнес и финансы» есть отличная возможность стажироваться в Магдебургском университете им. Отто фон Герике (Германия)!

Но у нашей первокурсницы есть и другое прекрасное увлечение, и имя ему — театр! «Еще в школьные годы я занималась в театральной студии,

участвовала в детских спектаклях, — рассказывает Антуанелла. — А чуть позже, благодаря маме, Светлане Анатольевне, я узнала, что такое профессиональный театр, побывав практически на всех спектаклях Харьковского государственного академического драматического театра имени Т.Г. Шевченко, на встречах с режиссерами из Львова, Германии, Польши! Театр стал для меня важной частью жизни, радостью и переживаниями, мечтой и невероятным счастьем!»

Год назад Антуанелла познакомилась с Международным театром-лабораторией «СОЛЬ», который составляют выпускники Харьковского национального университета искусств им. И.П. Котляревского 2016 года. Сейчас «СОЛЬ» вошел в труппу Харьковского академического русского драматического театра им. А.С. Пушкина. Антуанелла не только благодарный зритель, она всегда творчески откликается на спектакли этого молодежного театра своими рецензиями!

Неудивительно, что едва став студенткой, Антуанелла пришла в театр «Политехник» Дворца студентов (ДС) НТУ «ХПИ» и уже в октябре этого года участвовала в постановке «Дракон» по пьесе Е. Шварца! Написала она и рецензию на кукольный спектакль «Аэлита», успешная премьера которого недавно состоялась в ДС.

Беседовала П. Николенко.

Зичим сонця та світлх надій,
Миру й втіхи на кожному кроці,
Також здійснення планів і мрій
У прийдешньому Новому році!

ТЕАТР

«АЭЛИТА» — голос Вселенской любви!

Театр «Политехник», давний обитатель нашего Дворца студентов, возродился после значительного перерыва, весной 2015-го. За эти два с половиной года зрители познакомились с такими спектаклями, как «Начало» по рассказам А. Чехова, Н. Тэффи, А. Аверченко; «Світ(т)и» по мотивам драматической поэмы И. Кочерги «Свічине весілля»; интерактивные спектакли для детей «Маленькое чудо» и «Лес Чудес»; «Дракон» по Е. Шварцу; музыкально-поэтическая акция «Сей-Час» на стихи М. Цветаевой и музыку И.С. Баха; кукольный спектакль «Аэлита» по роману А.Н. Толстого; а также театральные вечера самостоятельных работ «Камин» и «Фантазизм» (премьера состоялась 19 ноября).

Театр «Политехник» дважды принимал участие в городском конкурсе «Студенческая весна», и оба раза занимал второе место среди студенческих театров. Сейчас в его труппе 30 актеров, студентов разных факультетов: Э, ЭМС, КИТ, МТ, БФ, СГТ и других.

И вот премьера первого кукольного спектакля по роману Алексея Толстого «Аэлита», которая состоялась 28 октября и 4 ноября.

Действие на сцене завораживает зрителя с первых же минут. Все начинается с того, что мы знакомимся с Алексеем Ивановичем Гусевым, бывшим солдатом. Узнав о том, что некий М.С. Лось ищет попутчика для полета на Марс, Алексей Иванович, особенно не раздумывая, соглашается и приходит на встречу с конструктором. Прилетев на планету, герои встречаются с её жителями, их городом, знакомятся с обычаями и законами. Желая спасти город от ужасного правителя Тускуба, солдат Гусев совершает революцию, а Мстислав Сергеевич Лось встречает прекрасную девушку Аэлилу. И с этого момента начинается роман-

тическая линия, которая все больше захватывает зрителя.

В исполнении актера Виталия Седака (ЭМС-25у) Мстислав Сергеевич Лось предстает перед зрителем невероятно чувственной одинокой личностью, скромным изобретателем, человеком, который осмелился покорить космические просторы. И пусть он называет себя «трусом» и «беглецом», но единственное, что, по его мнению, действительно страшно — это «не смерть, а одиночество». Избавиться от этого состояния ему помогает лишь Аэлита — Мстислав Сергеевич влюбляется в нее.

Актер Денис Квитковий (КН-34Б) сумел воплотить в образе Алексея Ивановича живого и отважного человека, искренне верующего в непогрешимость революции, готового отстаивать справедливость. Он открытый, лихой и смелый, добрый и немного хвастливый, всегда готовый помочь другу (спасает раненного М.С. Лоса) и марсианам («Неправильная эта планета! Говорят: спаси нас, Сын Неба»). Алексей Иванович очень жизнерадостный, он презирает смерть, а чувство юмора не покидает его даже в самые опасные моменты.

Что же касается главной героини — Аэлиты, то актрисе и режиссёру Александру Одокиенко удалось показать трепетно-женственную девушку, не знающую, но вечно ищущую высокого чувства. Аэлита — это олицетворение поэзии, тоски, вечности и любви, для которой не преграда ни грандиозные события, ни космические расстояния.

Стоит отметить, что световое и звуковое оформление спектакля также имеет сильное влияние на зрителя. С помощью таких решений, как введение образа дерева, что символизирует жизнь, звёздного неба, которое представляет собой вечность, приема

театра теней, мы имеем возможность сильнее, глубже ощутить переживания героев и проанализировать сюжет. В нашем спектакле работу светового и звукооператора мастерски выполнил актер театра Александр Шанидзе (СГТ-35а), а техническую поддержку, в виде использования особых световых устройств, а также фото- и видеосъемку обеспечил Дмитрий Черных. Хотелось бы ещё отметить и то, что спектакль в буквальном смысле рукотворный — все (куклы, реквизит, декорации, подбор света и музыки) создано руками творческой группы!

Благодаря талантливой игре актеров, зритель получил возможность прожить межгалактическую историю любви, побывать на Марсе и поверить в чудо. Не стоит забывать, что драматический театр совершенно отличается от театра кукол, в котором актёры должны работать и выражать эмоции посредством своего голоса, управлением, пластикой и оживлением анимационного объекта — куклы. После просмотра спектакля «Аэлита» сложно поверить, что в постановке задействовано всего 3 актёра, слишком уж широк диапазон голосов (и персонажей) в этом спектакле!

Данная постановка является ультракамерной, так как максимальное количество зрителей, которое позволяет техническая сторона спектакля, это 20 человек. Но, несмотря на то, что каждый раз зритель благодарно и тепло принимает работу коллектива театра «Политехник». И так и должно быть, ведь «АЭЛИТА» — голос Вселенской любви!

Антуанелла Адамкевич,
студентка группы БФ-276.

68-я Спартакиада НТУ «ХПИ» стартовала!

30 ноября в спорткомплексе нашего университета состоялось торжественное открытие 68-й Спартакиады НТУ «ХПИ». Начало этого спортивного праздника украсило показательное выступление чемпионов Украины по баскетболу среди мужских команд высшей лиги, многократных чемпионов Украины среди студентов, участников суперлиги чемпионата Украины баскетбольного клуба «Политехник» (тренеры команды Тимур Арабаджи и Валентин Кулибаба).

По многолетней традиции Спартакиада началась с парада всех факультетов ХПИ, который принимали ректор, профессор Е.И. Сокол, заведующий кафедрой физвоспитания, главный судья соревнований, доцент А.В. Юшко и председатель правления спортклуба «Политехник», старший преподаватель кафедры физвоспитания А.А. Колесниченко. Командовал парадом старший преподаватель кафедры физвоспитания, мастер спорта В.Ю. Казак.

Ежегодно на открытии Спартакиады знамя университета доверяют нести лучшему спортсмену. В этом году такая честь была оказана мастеру спорта Украины, призеру юниорского чемпионата Европы, чемпиону Украины среди юниоров, победителю Универсиады Украины по бадминтону, студентке СГТ факультета Марине Ильинской. Знаменосцами были мастера спорта Украины, победители и призеры всеукраинских и международных соревнований по бадминтону, студенты СГТ факультета Александр Шмундяк и Владислав Стерин.

Итоги 67-й Спартакиады

На этом спортивном празднике были подведены итоги 67-й Спартакиады НТУ «ХПИ». В соревнованиях приняли участие более 2500 студентов дневной формы обучения всех факультетов университета. Как всегда, общекомандный зачет проводился для каждой группы факультетов отдельно.

Победителем в первой подгруппе стал ИТ факультет, 2 место занял СГТ факультет, третье — ТМ. Во второй подгруппе первенствовали представители факультета военной подготовки, второй результат показали студенты Э факультета, третий — МШ.

Победители и призеры соревнований были награждены переходящими кубками, дипломами спортивного клуба, а деканы и ответственные за спортивно-массовую работу на факультетах — памятными медалями.

Победы республиканского и мирового уровней

В течение уже многих лет в осеннем семестре в нашем университете в соревнованиях по футболу разыгрывается «Кубок М.Ф. Семко». Традиционными также стали и состязания за «Суперкубок по футболу», где между собой встречаются победители «Кубка М.Ф. Семко» и Спартакиады ХПИ по футболу.

В этом году оба кубка в упорной борьбе завоевала команда факультета технологий органических веществ (капитан — Алексей Герасименко). Чемпионы получили переходящий кубок и памятные медали спортклуба.

Сенсацией юниорского чемпионата Европы по бадминтону, состоявшегося во французском городе Мюлуз, стало выступление Марины Ильинской, кото-

рая завоевала на турнире серебряную медаль в одиночных соревнованиях среди женщин. Призером этапов Гран-при Европы, чемпионом Украины среди молодежи, призером Универсиады Украины по бадминтону стала мастер спорта Украины Анна Михалькова (СГТ факультет). Чемпионом Украины среди юниоров, призером чемпионата и «Кубка Украины», победителем Универсиады Украины по бадминтону стал участник юниорского чемпионата Европы, мастер спорта Украины Александр Шмундяк (СГТ). Тренирует ребят Заслуженный тренер Украины, выпускник ХПИ Михаил Стерин.

Призером этапа Гран-при Европы, чемпионом Украины, призером Универсиады Украины по стрельбе из лука стала участница Всемирной Универсиады (август, Тайвань), мастер спорта Украины международного класса Дарья Павличенко (СГТ).

Победителем и призером этапов «Кубка мира» по плаванию в ластах, чемпионом Европы и призером «Кубка Европы» по подводному ориентированию в этом году стал мастер спорта Украины международного класса Евгений Золотов (СГТ). Тренеры — Александр Золотов и Заслуженный тренер Украины, выпускник ХПИ Сергей Василенко.

Чемпионом Европы среди юниоров, призером чемпионата мира среди

юниоров, победителем студенческого чемпионата Украины по армспорту стал мастер спорта Украины Дмитрий Чалюк (ТМ). Тренер — Заслуженный тренер Украины Владимир Петренко.

Призером чемпионата Европы по спортивной радиопеленгации стала мастер спорта Украины Лучана Науменко (КИТ).

Чемпионом Украины, победителем Универсиады Украины по легкой атлетике стала участница молодежного чемпионата Европы, командных чемпионатов Европы и мира, мастер спорта Украины Алина Калистратова (СГТ). Тренеры — Валерий и Надежда Бодровы.

Призером международной матчевой встречи, чемпионом Украины среди юниоров, призером Универсиады Украины по легкой атлетике стала участница юниорского чемпионата Европы, мастер спорта Украины Ирина Рофе-Бекетова (ИТ). Тренер — старший преподаватель кафедры физвоспитания Валентина Исправникова.

Новые спортивные звания 2017-го

ВМХ-рейсинг — Виталий Логунов (СГТ) — мастер спорта Украины (тренер — Валентина Погорелая).

Теннис — Эдуард Федорчук (СГТ) — мастер спорта Украины (тренер — Юрий Донец).

Армспорт — Андрей Любимов (Н) — мастер спорта Украины (тренер — Александр Петренко).

Поздравления коллективов ДС и спорткафедры

Спортсменов-политехников поздравили коллектив ансамбля народного танца «Украина» (руководитель Екатерина Смирнова), народный камерный хор имени А. Петросяна (Максим Сидоров), хит-театр «Мой проект» (Андрей Апарин), студия оригинального жанра «Бенефис» (Леонид Калашников), секция художественной гимнастики (тренеры команды — пре-

подаватели кафедры физвоспитания Алла Алпатова и Юлия Плужникова), клуб акробатического рок-н-ролла «Сенат» (Сергей Ляшенко и Наталья Проскурина), секция спортивной гимнастики (студенты КИТ факультета Дмитрий Тертышный и Константин Званчук, тренер — старший преподаватель кафедры физвоспитания Виктор Денисов).

На снимке В. Таемниченко: ректор Е.И. Сокол вручает кубок победителя 67-й Спартакиады и диплом спортклуба ИТ факультета (зам. декана доцент С.Н. Быканов).

СОБЫТИЕ - 2017

Золотой хет-трик года

Мы уже писали о феерической победе студенческой футбольной команды факультета технологий органических веществ («Политехник» №20 от 14 ноября 2017 г.). Напомним, что в этом году сборная органиков сделала то, что не удавалось до этого времени ни одной факультетской футбольной команде нашего вуза — она стала обладателем сразу трех наград, одержав победу в чемпионате ХПИ, взяв Суперкубок и Кубок М. Ф. Семко. Все эти турниры проходили при поддержке профкома студентов ХПИ. Золотой хет-трик команды стал возможен благодаря ее слаженной игре, настрою на победу и, конечно же, умелым действиям и руководству капитана сборной Алексея Герасименко.

Наш студенческий корреспондент встретился с Алексеем, который рассказал о становлении команды, ее нынешних успехах и планах на будущее.

Футболом Алексей увлекся еще в детстве — дворовые игры, спортивная школа клуба «Мрія» (г. Купянск, Харьковской области), где Алексей впервые попробовал себя в роли капитана. «Уверен, — говорит Алексей, — сегодня уже капитан факультетской команды и сборной нашего университета, — что лидер должен обладать бойцовскими качествами и умением настроить команду на победу. Прежде всего, капитан должен быть примером остальным игрокам на футбольном поле, быть хорошим мотиватором и даже психологом. Иногда я могу сорваться и прикрикнуть на ребят, но обязательно после игры или в перерыве извинюсь. Очень важна и зрительская поддержка, приятно, когда приходят на матч много болельщиков во главе с деканом и его заместителями. Совмещать учебу с футболом иногда непросто. Я благодарен за поддержку преподавателям кафедры технологии переработки нефти, газа и твердого топлива, и хотелось бы, чтобы такое взаимопонимание было и со стороны преподавателей других кафедр!»

И если факультетская команда органиков сейчас на пике славы, то сборная ХПИ успехами пока не блещет. В прошлом сезоне она участвовала в первой лиге чемпионата вузов Харькова, где потерпела всего лишь одно поражение. В этом же году наша команда получила прописку в высшей лиге, и пока в ее активе есть ничья с командой юридического университета и поражения — от сборных академии физической культуры, университета питания и торговли, зооветеринарной академии. Среди основных причин

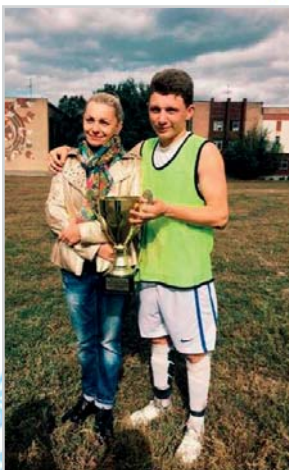
таких неудачных выступлений — нехватка игроков и то, что многие ребята уже работают, и на тренировки у них не хватает времени. Опытные футболисты уже окончили вуз, а молодежь пока не дотягивает до должного уровня. Но капитан Алексей Герасименко надеется, что ситуация изменится в лучшую сторону уже в ближайшее время. Главное, уверен он, чтобы у игроков был стимул побеждать, чтобы преподаватели шли им навстречу во время занятий и сессии.

Алексей Герасименко следит за матчами большого футбола. В отечественном чемпионате он болеет за донецкий «Шахтер» и харьковский «Металлист 1925», а из зарубежных — за итальянский «Милан». Одним из авторитетных футболистов Европы он считает экс-игрока сборной Италии Андреа Пирло.

Свое будущее герой этой публикации хотел бы связать со своей специальностью, не бросая при этом футбол. Он благодарен декану О факультета Александру Павловичу Некрасову и его заместителю Инне Олеговне Лавровой, всем преподавателям родной кафедры за поддержку! Желаем Алексею в наступающем году успехов в учебе, и продолжать радовать болельщиков победными красивыми играми!

Владислав Приймченко, студент группы ЭМ-54.

На снимке: Алексей Герасименко с заместителем декана О факультета, профессором И.О. Лавровой.

Предновогодний спурт

Кикбоксинг

19–22 октября в Харькове состоялись соревнования «Кубок Украины» по версии WKPA. Александр Бовкун (Э-26а) занял на этом турнире 2 место.

Тхеквондо

В Харьковском спорткомплексе «Локомотив» состоялись соревнования по тхеквондо ВТФ, в которых успешно выступил Максим Кременчуцкий (КИТ-25а). На чемпионате Украины среди детско-юношеских спортивных школ и клубов (7–9 ноября) он занял 1 место, а на турнирах «Кубок Украины», командном чемпионате Украины и чемпионате Украины среди взрослых (9–12 ноября) завоевал по бронзовой медали.

Вольная борьба

С серебряной медалью вернулся в Харьков Геворг Абрамян (ИТ-17у), которой он был награжден на Международном мастерском турнире по вольной борьбе (4–5 ноября, Херсон). В этих соревнованиях приняли участие борцы из Украины, Белоруссии, Молдовы и Израиля.

Бадминтон

16–19 ноября на кортах спортивного комплекса «Метеор» в Днепре состоялся один из важнейших турниров года для всех сильнейших бадминтонистов Украины — «Кубок Украины 2017», на котором его участники показали профессиональный и красивый бадминтон.

Команда бадминтонистов НТУ «ХПИ» почти полным составом приняла участие в этих соревнованиях. Марина Ильинская (СГТ-46а) стала двукратным бронзовым призером (в одиночной женской категории и в миксте), а в парных соревнованиях завоевала серебряную медаль. Дарья Самарчанц (СГТ-42м) показала второй результат в одиночных соревнованиях среди женщин, а пара Владислава Лесная (СГТ-43) и Дарья Самарчанц заняла третье место.

На Всеукраинском турнире, посвященном памяти Заслуженного тренера Украины А.А. Гайдуса и мастера спорта международного класса

К.В. Вавилова (1–3 декабря, Днепр) в одиночных соревнованиях среди женщин Марина Ильинская стала второй, а Анна Михалькова (СГТ-44) — третьей. В парных состязаниях девушки улучшили свой результат — Марина выиграла в паре с выпускницей СГТ факультета Елизаветой Жаркой, а Аня в своей паре завоевала серебряную медаль.

Автоспорт

Завершился последний, шестой, этап чемпионата Украины по кантри-кроссу для квадроциклов. По сумме результатов всех этапов соревнований Петр Лишниц (ЭМ-16) стал чемпионом Украины по кантри-кроссу. На 5-м этапе Петр завоевал две медали — «серебро» и «бронзу», а на шестом стал победителем.

Каратэ

В Днепре состоялся Международный турнир по каратэ «Dnipro Casio Cup», где Александр Кичерман (СГТ-47) завоевал две золотые медали. А на чемпионате Украины по каратэ среди юниоров, который проходил в Черновцах, Александр стал бронзовым призером.

Мария Долгарева.

На снимке (слева направо): Анна Михалькова, Марина Ильинская и Елизавета Жаркая.

Газета «Политехник» выходит 1 раз на 2 тижні

Web-адреса: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua>

E-mail: zemljanskaja@kpi.kharkov.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію ХК № 166 від 31 березня 1994 р.

Засновник видання — ХДПУ. Розповсюджується безкоштовно.

Адреса редакції: 61002, Харків-2, вул. Кирпичова, 2. Ректорський корпус, тел. 707-62-25; 25-25.

Виготовлювач ТОВ «Золоті сторінки»

вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002, тел./факс (057) 701-0-701

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 276 от 12.12.2000 р.

Тир. 3000. Зам. 1776.

Редактор

І. ГАЄВІЙ